Epistola către Filipeni

Destul de multe informații s-au păstrat despre Sfântul Policarp datorită relatărilor discipolului său, Sfântul Irineu de Lyon. Cu toate acestea, este destul de dificil să se stabilească datele vieții sale. Cel mai probabil s-a născut în jurul anului 70 (deși este posibil și în jurul anului 80) și în jurul anului 110 era deja episcop de Smirna. Ne-a parvenit o singură „Epistol către Filipeni" de la Sfântul Policarp, deși există dovezi că activitatea sa literară nu s-a limitat în niciun caz la această singură epistolă. Urmându-l pe P.N. Harrison, majoritatea cercetătorilor sunt înclinați să presupună că această scrisoare este de fapt o sinteză a două scrisori: deja în tradiția manuscriselor antice acestea s-au contopit, iar scrisoarea mai scurtă a început să alcătuiască actualul capitol al 13-lea din „Epistola către Filipeni" (vezi prefața la decret, ed.: Ignace cTAntioche. Polycarpe de Smyrne. Lettres, pp. 164-167). Conținutul dogmatic al acestei lucrări (sau, mai degrabă, al celor două lucrări) este foarte slab; Este în primul rând o „scrisoare pastorală", dedicată în întregime problemelor etice. Anumite trăsături polemice nu sunt străine de scrisoare, căci aici Sfântul Policarp îi îndeamnă pe creștinii filipeni să-i slujească lui Dumnezeu „cu frică și adevăr" și să abandoneze „vorbele deșarte și rătăcirea multora" (capitolul 2). Se pare că acest avertisment (ca și altele similare găsite în altă parte a epistolei) este îndreptat împotriva hristologiei docetice a „pseudo-gnosticilor", deoarece continuă spunând: „Cine nu recunoaște mărturia crucii (το μαρτύριον του σταυρού) este de la diavol; iar cine interpretează cuvintele Domnului după poftele sale și spune că nu este nici înviere, nici judecată, acela este întâiul născut al Satanei" (capitolul 7).

- Capitolul I
- Capitolul II
- Capitolul III
- Capitolul IV
- Capitolul V
- Capitolul VI
- Capitolul VII
- Capitolul VIII
- Capitolul IX
- Capitolul X
- Capitolul XI
- Capitolul XII

- Capitolul XIII
- Capitolul XIV

Policarp și bătrânii împreună cu el către biserica lui Dumnezeu din Filipi: Îndurare și pace de la Dumnezeul Atotputernic și de la Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, să vă fie înmulțită.

Policarp și bătrânii împreună cu el către biserica lui Dumnezeu din Filipi: Îndurare și pace de la Dumnezeul Atotputernic și de la Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, să vă fie înmulțită.

Capitolul I

M-am bucurat mult împreună cu voi în Domnul nostru Iisus Hristos, că ați primit între voi exemple de dragoste adevărată și, cum se cuvine, ați călăuzit pe cei ce erau legați prin legături sfinte, care sunt podoaba împărătească a adevăraților aleși ai lui Dumnezeu și ai Domnului nostru. Mă bucur, de asemenea, că rădăcina cea tare a credinței voastre, cunoscută de la început, rămâne până acum și aduce roade vrednice de Domnul nostru Iisus Hristos, care a suferit moartea pentru păcatele noastre și pe care Dumnezeu l-a înviat, rupând legăturile iadului. Voi, fără să-L fi văzut, credeți; și, crezând, vă bucurați cu o bucurie negrăită și plină de slavă, pe care mulți doresc să o ajungă, știind că ați fost mântuiți prin har, nu prin fapte, ci prin voia lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

Capitolul II

Așadar, încingându-vă coapsele, slujiți-I lui Dumnezeu cu frică și adevăr. Lepădați-vă de vorbele deșarte și de rătăcirea multora și credeți în Cel ce „a înviat pe Domnul nostru Iisus Hristos din morți și l-a dat slavă” și are un tron la dreapta Lui, Căruia îi sunt supuse toate lucrurile, cele din ceruri și cele de pe pământ, Căruia îi slujesc tot ce respiră, care va veni ca Judecător al viilor și al morților și al cărui sânge Dumnezeu îl va cere de la cei ce nu cred în El. Și Cel ce L-a înviat din morți ne va învia și pe noi, dacă facem voia Lui și umblăm în poruncile Lui și iubim ceea ce iubește El; dacă ne ferim de orice nedreptate, de lăcomie, de iubire de argint, de clemență, de mărturie mincinoasă, dacă nu întoarcem rău pentru rău, de ocară pentru ocară, de lovitură pentru lovitură, de blestem pentru blestem; și dacă ne aducem aminte de ceea ce a învățat Domnul, zicând: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Iertați și vi se va ierta. Aveți milă, ca să vi se arate milă. Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura înapoi.” Și fericiți sunt săracii și cei prigoniți pentru dreptate, căci a lor este Împărăția lui Dumnezeu.

Capitolul III

Vă scriu aceste lucruri, fraților, despre dreptate, nu din proprie înfățișare, ci pentru că voi înșivă m-ați chemat la ea. Căci nici eu, nici altcineva ca mine nu putem ajunge la înțelepciunea fericitului și slăvitului Pavel, care, pe când era la voi, înaintea celor vii de atunci, propovăduia cu râvnă și tărie Cuvântul adevărului și apoi, plecând de la voi, v-a scris scrisori. Prin aprofundarea lor, puteți primi zidire în credința care v-a fost dată, „care este mama noastră a tuturor”, după care vine nădejdea și prin care vine dragostea de Dumnezeu, de Hristos și de aproapele. Cine rămâne în acestea a împlinit porunca dreptății. Căci cine are dragoste este departe de orice păcat.

Capitolul IV

„Iubirea de argint este începutul tuturor relelor.” Așadar, știind că „nu am adus nimic în lume și nu vom lua nimic din ea”, să ne înarmam cu armele adevărului și să ne învățăm mai întâi pe noi înșine să acționăm după porunca Domnului; apoi învățați-vă soțiile să rămână în credința dată lor, în dragoste și curăție, să-și iubească soții cu toată sinceritatea și pe toți ceilalți, în egală măsură cu toată castitatea, și să ne creștem copiii în frica de Dumnezeu; să învățăm văduvele să judece cu înțelepciune despre credința Domnului, să mijlocească neîncetat pentru toți, să evite orice clemență, vorbire de rău, mărturie mincinoasă, iubirea de argint și orice viciu și să știe că sunt un altar al lui Dumnezeu, că Dumnezeu vede totul și nimic nu este ascuns de El, nici gânduri, nici intenții, nici vreun sentiment ascuns al inimii.

Capitolul V

Știind deci că „Dumnezeu nu este batjocoritor”, trebuie să umblăm întru un chip vrednic de porunca și slava Lui. Tot așa și diaconii trebuie să fie fără prihană înaintea dreptății, ca slujitori ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, nu ai oamenilor; nu clevetitori, nu cu limbă dublă, nu iubitori de argint, ci cumpătați în toate, milostivi, sârguincioși; să umble după adevărul Domnului, care a fost slujitorul tuturor. De la El, dacă Îi vom fi plăcuți în veacul de acum, vom primi și veacul viitor, întrucât ne-a făgăduit că ne va învia din morți. Și dacă vom trăi întru un chip vrednic de El și vom crede în El, vom și împărăți împreună cu El. Tot așa și tinerii trebuie să fie fără prihană în toate, dar mai ales preocupați de castitate și de orice viciu. Căci este bine să alungi de la tine poftele lumești, pentru că orice poftă se luptă împotriva Duhului și nici curvarii, nici senzualii, nici homosexualii nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu, nici toți cei ce săvârșesc necuviința. De aceea, trebuie să ne abținem de la toate acestea și să ne supunem prezbiterilor și diaconilor, ca lui Dumnezeu și lui Hristos, iar fecioarele să trăiască cu o conștiință neîntinată și curată.

Capitolul VI

Bătrânii trebuie să fie buni, milostivi cu toți, să-i convertească pe cei ce greșesc, să viziteze pe fiecare persoană slabă, să nu neglijeze văduvele sau săracii, „să se străduiască întotdeauna să facă ce este bine înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor”, să se abțină de la orice mânie, ipocrizie, nedreptate în instanță; să evite orice iubire de bani, să nu fie creduli în a defăima pe cineva, cruzi în instanță, știind că toți suntem datornici păcatului. Și de aceea, dacă ne rugăm Domnului ca El să ne ierte, atunci trebuie să iertăm. Căci toți suntem înaintea ochilor Domnului și ai lui Dumnezeu; „fiecare dintre noi trebuie să se înfățișeze înaintea scaunului de judecată al lui Hristos și să dea socoteală despre sine”. Așadar, să-I slujim cu frică și cu toată evlavia, așa cum El Însuși a poruncit, și apostolii și prorocii care ne-au propovăduit Evanghelia, care au mai vestit venirea Domnului nostru. Să fim plini de râvnă pentru bine. Să ne ferim de ispite, de frații mincinoși și de cei ce poartă cu ipocrizie numele Domnului și îi induc în eroare pe oamenii frivoli.

Capitolul VII

„Cine nu mărturisește că Iisus Hristos a venit în trup este anticrist.” Cine nu mărturisește mărturia crucii este de la diavol; iar cine tâlcuiește cuvintele Domnului după poftele sale și spune că nu este nici înviere, nici judecată, acela este întâiul născut al Satanei. Așadar, lăsând învățăturile deșarte și false ale multora, să ne întoarcem la cuvântul transmis de la început; să „veghem în rugăciune”, să rămânem în post; în rugăciune să-L rugăm pe Dumnezeul atotvăzător să nu ne ducă în ispită, precum a zis Domnul: „duhul este dornic, dar trupul este slab”.

Capitolul VIII

Să rămânem neîncetat în nădejdea noastră și în promisiunea dreptății noastre, Isus Hristos, „care a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn, care n-a comis păcat și în a cărui gură nu s-a găsit viclenie” și care a suferit toate lucrurile pentru noi, ca noi să trăim în El. Să fim imitatori ai răbdării Sale; și dacă suferim pentru Numele Lui, Îl vom proslăvi. Căci El ne-a prezentat un astfel de chip în Sine și noi am crezut în el.

Capitolul IX

Vă îndemn pe toți să ascultați de cuvântul adevărului și să dați dovadă de toată răbdarea, așa cum ați văzut cu ochii voștri nu numai la fericiții Ignațiu, Zosim și Ruf, ci și la alții dintre noi și la înșuși Pavel și la ceilalți apostoli. Fiți siguri că toți nu s-au luptat în zadar, ci în credință și în adevăr și își au locul cuvenit la Domnul, împreună cu care au și suferit. Căci n-au iubit lumea de acum, ci pe Cel ce a murit pentru noi și a înviat pentru noi de către Dumnezeu.

Capitolul X

Rămâneți tari în aceste virtuți și urmați exemplul Domnului: fiți tari și neclintiți în credință, păstrați frăția în dragoste reciprocă și în unitatea adevărului, arătați-vă unii altora blândețea Domnului, fără să disprețuiți pe nimeni. Când puteți face binele, nu întârziați, căci „milostenia izbăvește de moarte”. Supuneți-vă cu toții unii altora, pentru ca „purtarea voastră să fie fără prihană între neamuri” și astfel și voi veți primi laude pentru faptele voastre bune și Numele Domnului să nu fie hulit din cauza voastră. Vai de cel ce hulește Numele Domnului! De aceea, învățați pe toți cumpătarea și înfrânarea, în care, într-adevăr, trăiți și voi.

Capitolul XI

M-am întristat foarte mult din cauza lui Valens, care a fost odată preot printre voi, că a uitat în felul acesta slujba care i-a fost dată. De aceea, vă îndemn, păziți-vă de lăcomie și fiți curați și sinceri. Abțineți-vă de orice viciu. Căci cine nu se poate abține singur de la ea, cum o va propovădui altuia? Cine se dedă lăcomiei este întinat de idolatrie și este vrednic să fie numărat printre păgâni. Cine nu cunoaște judecata lui Dumnezeu? „Sau nu știm noi că sfinții vor judeca lumea?”, cum ne învață Pavel. Totuși, nu am observat și nu am auzit nimic de genul acesta la voi, printre care a lucrat fericitul Pavel și despre care vorbește cu laudă la începutul epistolei sale. Se laudă cu voi în toate bisericile care pe atunci îl cunoșteau pe Dumnezeu, dar noi încă nu-L cunoșteam. De aceea, îmi pare foarte rău, fraților, pentru Valens și soția lui: Dumnezeu să le dea pocăință adevărată! Și voi fiți înțelepți în aceasta; și „nu-i socotiți ca dușmani”, ci încercați să-i restaurați ca pe mădulare suferinde și greșite, pentru ca tot trupul vostru să fie sănătos. Făcând aceasta, vă zidiți pe voi înșivă.

Capitolul XII

Sunt sigur că ai studiat bine Sfintele Scripturi și că nu este nimic în ele care să-ți fie necunoscut: dar eu nu am ajuns la aceasta. Dar știu că Scriptura spune: „Mâniați-vă și nu păcătuiți” și: „Să nu apună soarele peste mânia voastră”. Fericit este cel ce își amintește de acestea, lucru pe care sunt sigur că și voi îl faceți. Acum Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos și El Însuși Marele Preot veșnic. Fiul lui Dumnezeu Isus Hristos să vă întărească în credință și adevăr, în toată blândețea și blândețea, îndelunga răbdare, înfrânare de sine și castitate; și să vă dea soartă și cinste printre sfinții Săi și nouă împreună cu voi și tuturor celor ce locuiesc sub cer și au credință în Domnul nostru Isus Hristos și Tatăl Său, care L-a înviat din morți. Rugați-vă pentru toți sfinții. Rugați-vă și pentru împărați, pentru stăpâniri și pentru domnitori, chiar și pentru cei ce vă prigonesc și vă urăsc și pentru vrăjmașii crucii, pentru ca rodul credinței voastre să fie văzut tuturor și voi înșivă să fiți desăvârșiți.

Capitolul XIII

Tu și Ignațiu mi-ați scris ca, dacă cineva dintre noi ar merge în Siria, să aducă și acolo scrisori de la voi. Aceasta voi face când voi găsi o ocazie favorabilă, fie eu însumi, fie prin intermediul cuiva pe care îl trimit, pentru ca el să poată fi ambasador împreună cu voi. Scrisorile lui Ignațiu, pe care ni le-a trimis, și altele, câte avem, vi le-am trimis, conform cererii voastre: ele sunt atașate chiar acestei scrisori a noastre. Puteți trage un mare folos din ele. Căci ele conțin credință, răbdare și toată zidirea în Domnul nostru. Orice aflați cu certitudine despre însuși Ignațiu și despre tovarășii săi, spuneți-ne.

Capitolul XIV

V-am scris aceste lucruri prin Crescent, pe care l-am lăudat mai înainte și pe care îl laud și acum. El a trăit fără prihană printre noi și nădăjduiesc că la fel va fi și cu voi. Primiți-o cu cinste pe sora lui când va veni la voi. Aveți pace în Domnul Isus Hristos. Harul Lui să fie cu voi toți. Amin.

Enciclica Bisericii din Smirna despre Martiriul Sfântului Policarp

- Enciclica Bisericii din Smirna despre Martiriul Sfântului Policarp

Enciclica Bisericii din Smirna despre Martiriul Sfântului Policarp

Capitolul I.

Biserica lui Dumnezeu care este în Smirna, Biserica lui Dumnezeu care este în Filomeliu 1 și către toate adunările sfintei și sobornicești 2 Biserici de pretutindeni : Mila, pacea și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și a Domnului nostru Iisus Hristos să se înmulțească printre voi. (cf. Iuda 1:2)

(1) V-am scris, fraților, despre martiri și despre fericitul Policarp, care a pus capăt, ca să zicem, prigonirii prin martiriul său. Căci aproape tot ce s-a întâmplat mai înainte a fost pentru ca Domnul să ne arate din nou martiriul, după Evanghelie . (2) Policarp a așteptat, asemenea Domnului, până când a fost trădat, ca și noi să-L imităm, îngrijindu-ne nu numai de binele nostru, ci și de aproapele nostru (cf. Filipeni 2:4). Căci este caracteristic iubirii adevărate și statornice să dorești mântuirea nu numai pentru sine, ci și pentru toți frații.

Capitolul II.

(1) Binecuvântate și glorioase sunt, așadar, toate martiriile care au avut loc prin voia lui Dumnezeu. Căci noi, ca oameni pioși, trebuie să-i atribuim lui Dumnezeu putere asupra tuturor lucrurilor. (2) Cine nu va fi uimit de curajul [martirii], de răbdarea și dragostea lor față de Domnul? Și-au tăiat trupurile cu bici, astfel încât chiar și venele și arterele interne erau vizibile; dar au răbdat. Chiar și cei care stăteau lângă ei au plâns de milă, dar au fost atât de curajoși încât niciunul dintre ei nu a strigat sau nu a gemut. Prin aceasta ne-au arătat tuturor că martirii glorioși ai lui Hristos erau în afara trupului în timpul chinurilor lor, sau mai degrabă Domnul, stând în fața lor, a conversat cu ei 4. (3) Îndreptând atenția către harul lui Hristos, au disprețuit execuțiile lumești, răscumpărându-se într-o oră de chinurile veșnice 5 . Focul torționarilor neomeni le era rece, căci văzând cu ochii lor focul veșnic și nestins, doreau să scape de el, privind cu ochii inimii lor la binecuvântările rezervate celor suferinzi, pe care urechea nu le auzise, ochiul nu le văzuse și care nu se suiteseră în inima omului (1 Cor. 2:9; cf. Is. 64:4), dar care le erau arătate de Domnul, întrucât nu mai erau oameni, ci îngeri. (4) La fel, cei care erau condamnați să fie mâncați de fiare sălbatice au îndurat multe suferințe grele: erau întinși pe scoici spinoase 6 și torturați cu alte felurite chinuri, astfel încât prin durata torturii să-i aducă, dacă era posibil, la renunțare.

Capitolul III.

(1) Diavolul a urzit multe rele împotriva lor: dar, slavă Domnului! nu i-a biruit pe toți . 7 Cel mai curajos Germanicus i-a întărit în timiditatea lor cu răbdarea sa. S-a luptat glorios cu fiarele, căci atunci când proconsulul, 8 voind să-l convingă, a spus: „Îndumă-te de vârsta ta”, atunci a azvârlit fiara asupra lui , 9 voind să părăsească repede viața lor nedreaptă și fără de lege. (2) Atunci întreaga mulțime, uimită de curajul neamului creștin iubitor de Dumnezeu și pios, a strigat: „Moarte celor fără de Dumnezeu! Găsiți-l pe Policarp!”

Capitolul IV.

(1) Un frigian pe nume Quintus, care venise de curând din Frigia, s-a înspăimântat când a văzut fiarele. Acesta era cel care se îndemnase pe sine și pe alții să meargă de bunăvoie [să tortureze]. Proconsulul, după multe insistențe, l-a convins să jure și să aducă jertfă. De aceea, fraților, nu-i aprobăm pe cei ce vin de bunăvoie, căci Evanghelia nu ne învață așa .

Capitolul V.

(1) Minunatul Policarp, auzind de aceasta, nu s-a tulburat, ci a vrut mai întâi să rămână în cetate. Dar, fiindcă mulți l-au rugat să plece, s-a retras într-un sat nu departe de cetate și, locuind acolo cu puțini, nu a făcut nimic altceva decât să se roage zi și noapte pentru toți și pentru toate bisericile din lume, așa cum obișnuia

să facă. (2) Cu trei zile înainte de a fi prins, în timp ce se ruga, a avut o vedenie. I s-a părut că perna lui ardea de foc. Apoi, întorcându-se către cei care erau cu el, a zis: „Trebuie să fiu ars de viu”.

Capitolul VI.

(1) Pe când îl căutau încă, S-a dus în alt sat. Deodată au venit cei ce-L căutau, dar negăsindu-L, au prins doi băieți robi , dintre care unul a fost silit să mărturisească sub tortură. (2) Și nu i-a fost cu putință să se ascundă, pentru că trădătorii lui erau din familia lui . Irinarh , care primise același nume ca Irod, s-a grăbit să-l scoată pe Policarp în arenă, pentru ca acesta să-și împlinească propriul destin devenind părtaș lui Hristos, iar trădătorii lui să sufere pedeapsa lui Iuda însuși.

Capitolul VII.

(1) Luând deci pe acest băiat cu ei, vineri, pe la prânz, urmăritorii și călăreții au ieșit cu armele lor obișnuite și au pornit după el ca și cum ar fi fost un tâlhar (cf. Mt 26:55). Și, adunându-se cu toții seara, l-au găsit zăcând într-o cameră de sus. Ar fi putut să se ducă de acolo în alt loc, dar nu a vrut, zicând: „Facă-se voia Domnului!” (cf. Faptele Apostolilor 21:14). (2) Auzind deci că au venit cei ce-L căutau, S-a coborât și a vorbit cu ei, așa că [cei care veniseră] au fost uimiți, văzându-i vârsta și tăria [duhului] și [au întrebat] dacă este nevoie să se străduiască atât de mult să prindă un astfel de bătrân? Îndată, chiar în ceasul acela, a poruncit să li se dea băutură și mâncare pe săturate și le-a cerut [doar] să-i dea un ceas ca să se roage fără oprire. (3) După ce au fost de acord, S-a sculat și s-a rugat 16 , plin de harul lui Dumnezeu, așa că nu a putut tăcea două ore. Cei care au auzit au fost uimiți și mulți s-au pocăit că s-au împotrivit unui bătrân atât de divin.

Capitolul VIII.

(1) După ce și-a terminat rugăciunea, aducându-și aminte de toți cei care fuseseră vreodată în legătură cu el, mici și mari, faimoși și necunoscuți, și de întreaga Biserică Catolică din întreaga lume, și când a venit vremea să plece, l-au pus pe un măgar și l-au dus în cetate. Era Sâmbăta Mare . (2) Pe drum, l-a întâlnit pe Irod, arhiepiscopul, și pe tatăl său, Nichita. L-au ajutat să se urce în trăsură și, șezând lângă el, l-au certat și i-au zis: „Ce rău este să zici: «Doamne Cezar! » 19 și să aduci jertfe și alte lucruri și să rămâi în viață?” La început nu le-a răspuns, [apoi], când au insistat, le-a zis: „Nu am de gând să fac ce mă sfătuiți.” (3) Dar, neputând să-l convingă, au început să-l certe și l-au aruncat din trăsură cu atâta forță, încât a căzut și s-a zgâriat la tibie. Dar el, nebăgând în seamă la asta, ca și cum nimic nu i s-ar fi întâmplat, și-a continuat vesel și

repede drumul spre câmpul unde era condus și unde era un asemenea zgomot încât era imposibil să audă pe cineva.

Capitolul IX.

(1) Dar pe când Policarp intra în arenă, un glas a venit din cer: „Fii tare și curajos, Policarpe!” (Cf. Iosua 1:9). Nimeni nu l-a văzut pe cel ce a vorbit [aceasta], dar cei din poporul nostru care erau de față au auzit glasul (Cf. Faptele Apostolilor 9:7). În cele din urmă l-au adus și apoi s-a iscat un zgomot mare când au auzit că Policarp a fost capturat. (2) De îndată ce l-au adus, proconsulul a întrebat: „Ești Policarp?” - și, primind un răspuns afirmativ, a început să-l convingă să se retragă, zicând: „Respectă-ți bătrânețea” - și restul pe care obișnuiesc să le spună: „Jură pe Norocul Cezarului 20 , vino-ți în fire, spune: Moarte celor fără de Dumnezeu!” Dar Policarp, întunecându-se la față și privind la mulțimea de păgâni fără de lege care se afla pe câmp, le-a dat mâna și, oftând, s-a uitat spre cer și a zis: „Moarte celor fără de Dumnezeu!” (3) Dar proconsulul a insistat și a zis: „Jură și te voi lăsa să pleci; hulește pe Hristos.” Policarp a răspuns: „I-am slujit optzeci și șase de ani și El nu mi-a făcut nicio nedreptate: cum aș putea să-L hulesc pe Împăratul meu care m-a mântuit?”

Capitolul X.

(1) Dar când proconsulul a insistat și a zis: „Jură pe averea Cezarului”, Policarp a răspuns: „Dacă îți închipui că voi jura pe averea Cezarului, cum spui, și te prefaci că nu știi cine sunt, atunci ascultă, eu [vorbesc] deschis: Sunt creștin! Dar dacă vrei să înveți doctrina creștină, stabilește o zi și ascultă.” (2) Proconsulul a zis: „Convinge poporul!” 21 Policarp a răspuns: „Îmi doresc doar să-ți răspund. Căci am fost învățați să dăm cinste conducătorilor și autorităților numite de Dumnezeu, așa cum este potrivit și nevinovat pentru noi 22 ; dar îi consider nevrednici să fie apărați înaintea lor.”

Capitolul XI.

(1) Proconsulul a zis: „Am fiare sălbatice; te voi da pe mâna lor dacă nu te răzgândești.” Policarp a răspuns: „Cheamă. Căci la noi gândurile bune nu se schimbă cu cele rele. Bine este să te întorci de la rău la adevăr.” (2) Proconsulul a continuat: „Dacă nu te temi de fiare, atunci voi porunci să fii ars dacă nu te răzgândești.” Policarp a răspuns: „Amenință cu un foc care arde un ceas și se stinge curând, pentru că nu cunoști focul judecății viitoare și al pedepsei veșnice care este pregătit pentru cei răi. Dar de ce întârzii? Fă ce ai de gând.”

Capitolul XII.

(1) Pe măsură ce spunea aceste lucruri și multe altele asemenea, s-a umplut de curaj și bucurie, iar fața i s-a luminat de har, așa că nu numai că nu s-a tulburat de cele ce i se spuneau, ci, dimpotrivă, proconsulul s-a înfuriat și a trimis un crainic să proclame de trei ori în mijlocul arenei: „Policarp s-a recunoscut creștin!” (2) După ce crainicul a spus acestea, toată mulțimea de păgâni și evrei care locuiau în Smirna a început să strige tare, cu o furie nestăpânită: „Acesta este învățătorul Asiei , părintele creștinilor, care răstoarnă zeii noștri și îi învață pe mulți să nu le aducă jertfe sau să-i cinstească !” Vorbind astfel, au ridicat un strigăt și au început să-l roage pe asiarhul Filip să elibereze un leu asupra lui Policarp. Filip a răspuns că acest lucru nu este posibil, deoarece lupta cu fiarele se terminase deja. (3) Atunci au hotărât să strige într-un glas: „Ardeți-l pe Policarp de viu!” - căci era necesar să se împlinească ceea ce i s-a arătat în viziunea despre capul patului, pe care în timpul rugăciunii l-a văzut arzând și, întorcându-se către credincioșii care erau cu el, a spus profetic: „Trebuie să fiu ars de viu”.

Capitolul XIII.

(1) Și iată, aceasta s-a făcut foarte repede, chiar mai repede decât se spusese. Mulțimi de oameni s-au grăbit imediat să adune lemne și crengi din ateliere și băi, la care evreii, după obiceiul lor, ajutau cu deosebit zel. (2) Când rugul a fost gata, Policarp și-a scos toate hainele și, desfăcându-și cureaua, a încercat să-și scoată încălțămintea, ceea ce el însuși nu mai făcuse înainte; căci de fiecare dată fiecare credincios se grăbea, unul după altul, să-i atingă trupul, pentru că i se aducea un mare respect pentru viața sa bună chiar înainte de martiriul său. (3) Toate echipamentele pentru rug au fost imediat așezate în jurul lui. Dar când au vrut să-l pironească, el a spus: „Lăsați-mă așa cum sunt. Căci Cel ce îmi dă [puterea] să îndur focul îmi va da să rămân nemișcat pe rug fără cuiele voastre”.

Capitolul XIV.

(1) De aceea nu L-au pierdut în cuie, ci L-au legat. Și astfel, el, cu mâinile împreunate la spate și legat ca un berbec ales dintr-o turmă mare, pregătit ca o jertfă, o ardere de tot plăcută lui Dumnezeu (cf. Înțelepciunea 3:6), și-a ridicat privirea spre cer și a zis: „Doamne Dumnezeule Atotputernicul, Părintele iubitului și binecuvântatului Robului Tău Iisus Hristos, prin care Te-am cunoscut! Dumnezeul îngerilor și al puterilor și al oricărei făpturi și al oricărui fel de drepți care trăiesc în prezența Ta! (2) Te binecuvântez, pentru că m-ai socotit vrednic în această zi și în acest ceas să mă împărtășesc cu numărul martirilor Tăi și cu paharul lui Hristos al Tău, spre învierea la viața veșnică a sufletului și a trupului, în nestricăciunea Duhului Sfânt. Fie ca eu să fiu primit printre ei astăzi, înaintea feței Tale, ca o jertfă grasă și plăcută, așa cum Tu Însuși, Dumnezeul adevărat și neprihănit, ai pregătit, ai prezis și ai împlinit. (3) Pentru aceasta și pentru toate

lucrurile Te laud, Te binecuvântez, Te slăvesc, prin veșnicul și preacerescul Mare Preot Iisus Hristos 26 , iubitul Tău Rob, prin care slavă Ție, împreună cu El.” 27 și Duhul Sfânt, atât acum, cât și în veacurile viitoare. Amin.”

Capitolul XV.

(1) După ce a spus „Amin” și a terminat rugăciunea, cei care erau însărcinați cu focul au aprins focul. Și când focul s-a încins foarte tare, atunci am văzut o minune 29 , noi, cei cărora ni s-a dat să vedem, care am fost și păstrați să povestim altora cele întâmplate. (2) Focul, luând forma unei bolți, ca o velă de corabie umplută de vânt, a înconjurat trupul martirului, și acesta, fiind în mijloc, nu era ca un trup ars, ci ca pâinea coaptă 30 sau ca aurul și argintul aprinse într-un cuptor (cf. Înțelepciunea 3:6). Am mirosit o astfel de mireasmă ca și cum ar fi mirosit a tămâie sau a altă aromă prețioasă.

Capitolul XVI.

(1) În cele din urmă, cel rău, văzând că trupul său nu putea fi mistuit de foc, a poruncit consacratorului 31 să vină și să-l străpungă cu un pumnal. Când a făcut aceasta, (un porumbel a zburat și) 32 a țâșnit atât de mult sânge încât a stins focul, iar întreaga mulțime a văzut cu uimire ce [mare] diferență era între necredincioși și cei aleși, (2) dintre care a fost acest minunat mucenic 33 Policarp, care în vremurile noastre a fost un învățător apostolic și profetic 34 , episcop al bisericii catolice din Smirna. Căci fiecare cuvânt care a ieșit din gura lui fie s-a împlinit deja, fie se va împlini.

Capitolul XVII.

(1) Dar când omul invidios, calomniatorul și vrăjmașul viclean al neamului drepților a văzut măreția martiriului său și viața sa fără prihană de la bun început; [când a văzut] că a fost încoronat cu cununa nestricăciunii și a primit o răsplată de necontestat; atunci a încercat să se asigure că trupul său 35 nu este luat de noi, deși mulți voiau să facă acest lucru și să aibă [o parte] din sfântul său trup. (2) Și astfel l-a insuflat pe Nicheta, tatăl lui Irod, fratele lui Alca, să se adreseze proconsulului 36 ca să nu-și dea trupul, ca nu cumva, după cum a spus el, după ce L-am părăsit pe Cel Răstignit, să începem să-L cinstim pe Acesta. Aceasta a fost spusă la sugestia și insistența evreilor, care au văzut că suntem pe cale să-L luăm din foc și nu au înțeles că nu-L putem niciodată părăsi pe Hristos, care a pătimit pentru mântuirea tuturor celor ce se mântuiesc în lume, fără prihană pentru păcătoși, nici să cinstim pe altcineva. (3) Căci Îl cinstim ca Fiul lui Dumnezeu; și pe martiri, ca ucenici și imitatori ai Domnului, îi iubim cu vrednicie pentru devotamentul lor neînvins față de Regele și Învățătorul lor. Dumnezeu să ne dea și nouă să fim împreună ucenici și colegi de studiu!

Capitolul XVIII.

(1) Sutașul, văzând discordia iudeilor, a pus trupul în public [pentru toți] 37 , după obiceiul lor, și l-a ars. (2) Și astfel am luat apoi oasele lui, care sunt mai scumpe decât pietrele prețioase și mai nobile decât aurul, și le-am așezat unde le este locul. (3) Acolo, dacă este posibil, Domnul ne va da, adunați în bucurie și veselie, să sărbătorim ziua de naștere a martirului Său 38 , în memoria celor care s-au luptat [pentru credință] înaintea noastră și ca o învățătură și pregătire pentru cei care vor veni.

Capitolul XIX.

(1) Aceasta este povestea fericitului Policarp. [Deși] a fost, împreună cu cei din Filadelfia, al doisprezecelea martir în Smirna 39 , totuși este amintit mai mult decât toți, încât chiar și păgânii de pretutindeni vorbesc despre el. Nu a fost doar un învățător faimos, ci și un martir remarcabil, al cărui martiriu, săvârșit după Evanghelia lui Hristos, toată lumea dorește să-l imite. (2) Căci el, după ce a biruit prin răbdare pe conducătorul fără de lege și a primit astfel cununa nestricăciunii și acum se bucură împreună cu Apostolii și cu toți drepții, Îl slăvește pe Dumnezeu Tatăl Atotputernic 40 și Îl binecuvântează pe Domnul nostru, Mântuitorul sufletelor și trupurilor noastre și Păstorul Bisericii sobornicești atotputernice.

Capitolul XX.

(1) Ne-ați cerut să vă scriem mai pe larg despre cele întâmplate; dar acum vă informăm pe scurt prin fratele nostru Marcion . 41 Când veți afla despre aceasta, trimiteți mai departe scrisoarea noastră către frați, pentru ca și ei să slăvească pe Domnul, care alege [pe cei aleși] dintre slujitorii Săi. (2) și poate să ne introducă pe toți prin har și fără plată în Împărăția Sa veșnică, prin singurul Său Rob, Isus Hristos, căruia i se cuvine slava, cinstea, puterea și măreția în veci! (cf. 1 Timotei 6:16; 1 Petru 4:11; Iuda 1:25; Apocalipsa 5 etc.) Salutați pe toți sfinții. (cf. Romani 16:15; Evrei 13 etc.) Vă salută cei ce sunt cu noi, și Eurast împreună cu toată casa lui, care a scris și el [aceasta].

Capitolul XXI.

(1) Fericitul Policarp a pătimit la începutul lunii Xanthic, în a doua zi, cu șapte zile înainte de cele 42-a calende ale lunii martie, în Sâmbăta Mare, la ceasul al optulea și al 43- lea. A fost capturat de Irod, în timpul pontificatului lui Filip Trallianus, în timpul proconsulatului lui Statius Quadratus și în timpul domniei veșnice a Domnului nostru Iisus Hristos.

[Aplicație]

(1) Vă dorim, fraților, să vă întăriți și să lucrați după cuvântul Evangheliei lui Iisus Hristos, cu care slavă lui Dumnezeu Tatăl și Sfântului Duh pentru mântuirea sfinților aleși! Așa cum fericitul Policarp a suferit mucenicia, așa și noi să fim găsiți pe urmele lui în împărăția lui Iisus Hristos. (2) Gaius, care îl cunoștea pe Irineu, a copiat aceste lucruri din copia lui Irineu, ucenicul lui Policarp. Dar eu, Socrate, am scris aceste lucruri în Corint din copia lui Gaius. Harul fie cu toți! (3) Și după aceea eu, Pionius, le-am copiat din nou, găsind copiile prin revelație de la fericitul Policarp, care mi s-a arătat, așa cum voi relata mai târziu . 44 Am adunat aceste copii acum aproape stricate de timp; Domnul Iisus Hristos să mă unească și pe mine cu aleșii Săi în împărăția Sa cerească. A Lui fie slava, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh în vecii vecilor. Amin.

[Conform manuscrisului de la Moscova]

(1) Aceasta a fost copiată din lucrările lui Irineu de către Gaius, care îl cunoștea pe Irineu, care a fost un ucenic al Sfântului Policarp. (2) Acest Irineu, care se afla la Roma în timpul martiriului episcopului Policarp, a învățat pe mulți. Este autorul multor lucrări foarte frumoase și ortodoxe, în care îl menționează pe Policarp, spunând că a fost ucenicul său și în care a expus îndeajuns toate ereziile și ne-a transmis regula bisericească și catolică așa cum a primit-o de la sfânt. (3) El mai spune și următoarele: „Întâlnindu-l pe Sfântul Policarp, Marcion (de la care provin cei numiți marcioniți) a spus: «Recunoaște-ne, Policarpe!» – la care el l-a răspuns pe Marcion: «Recunosc, recunosc pe întâiul născut al lui Satana. „ 45

1. Filomelia este un oraș din Frigia, situat lângă Licaonia, pe de o parte, și Antiohia din Pisidia, pe de altă parte. Vezi Strabon 12, 8, 14; Ptolemeu 5, 2, 25.

2. Aici, cuvântul „catolic” (Biserică) este folosit în sensul său original – „universal” (folosit pentru prima dată de Ignațiu Născătorul de Dumnezeu, Smirna. 8, 2). În al doilea sens, „ortodox”, spre deosebire de comunitățile eretice, cuvântul este folosit mai jos, 16, 2.

3. Vezi Prefața. Cuvântul μαρτυρια, literal „mărturie”, dobândise deja în acest moment un înțeles special – „martiriu” (cf. Apocalipsa 17:6 și Faptele Apostolilor 22:20).

4. Prezența lui Hristos este o temă clasică în descrierile martiriilor, cf. Eccl. V, 1, 51, 56 și Prefața.

5. Variantă: „răscumpărarea vieții veșnice” M, Camelot. Alegerea lecturii tradiționale (cf. Lampe GWH A Patristic Greek Lexicon. Oxford, 1976, p. 490, sv

εξαγοραζω) este condiționată atât de antiteza: chin veșnic – chin trecător, cât și contextual, căci în continuare se vorbește despre „foc veșnic”.

6. Astfel în M. Var.: „lame”. Κηρυξ este o moluscă cu o cochilie împânzită cu țepi (Arist. Hist. animal. 4, 4 (528a10); pentru alte surse, vezi dicționarul Liddell-Scott). Erau folosite ca și coarne de vânătoare (cuvântul în sine înseamnă literal „herald”), numite bucinae (Lyubker Fr. The Real Dictionary of Classical Antiquity. Sankt Petersburg; Moscova, 1884, p. 183), iar mai târziu ca instrument de tortură (dicționarul Lamp'a, sv).

7. Originalul este ambiguu; expresia poate fi înțeleasă fie ca „nu a biruit pe nimeni”, fie ca „nu i-a biruit pe toți”. Camelot preferă prima versiune, deoarece este „mai în concordanță cu intenția autorului, care, fără îndoială, nu se gândește aici la dezertarea lui Quintus” - dar această presupunere rămâne nefondată.

8. Piața Statius – vezi mai jos, cap. 21.

9. Miercuri. Ignis. Dumnezeu. Roma. 5

10. Creștinii antici au adoptat o atitudine strictă față de un astfel de zel nestăpânit (vezi, de exemplu, Clim. Alex. p. IV, cap. 4, 17, 1; Orig., Împotriva lui Celsus VIII, 65), considerându-l contrar Evangheliei (cf. Matei 10:23) și exemplului lui Hristos însuși (cf. Ioan 7:1): cf. mai sus, 2, 1. Era de preferat să se aștepte arestarea (mai jos, 5 și 6). După cum notează Camelot, Frigia, locul de naștere al lui Quintus, a dat naștere ceva mai târziu sectei montaniștilor, a căror entuziasm spiritual a ajuns la fanatism. Astfel, Tertulian, după ce a devenit montanist, a scris: „Nu trebuie să se ascundă cineva în timpul persecuției” (De fuga, 4). Policarp, la fel ca Ciprian din Cartagina și Dionisie din Alexandria un secol mai târziu, a fost de acord să se ascundă de cei care îl căutau.

11. La casa din care tocmai plecase.

12. Greacă παιδαρια.

13. Cf. Mt 10:36 (citat din Mica 7:6). Autorul subliniază în mod deliberat asemănarea cu Evanghelia, vezi Prefața.

14. Atribuțiile irinarhului (literalmente „cel care veghează asupra păcii”, „gardianul ordinii”), adică ale șefului poliției, includeau arestarea criminalului, interogarea acestuia și predarea acestuia autorităților orașului.

15. Κεκληρωμενος – literal „primit ca moștenire, prin tragere la sorți”.

16. În M se adaugă: „stând spre est”. Chiar și în vremurile străvechi, creștinii se rugau de obicei în picioare (cf. Tert. O Mol. 12) cu fața spre est (Tert. Către păgâni 1:13: „ne rugăm, întorcându-ne spre est” – CSEL 20:83).

17. „Călare pe un măgar” – o altă paralelă cu Evanghelia (cf. Matei 21:7). „Sâmbăta cea Mare” – vezi Prefața.

18. În toate manuscrisele: καρουχα – o trăsură acoperită, confortabilă, pentru doamne și funcționari de rang înalt (PW 32, 1614). La Eusebiu – οχημα („trăsură” în sens general).

19. În textul grecesc Κυριος (Domn, Domn) – Dacă era normal ca păgânii să-l numească pe împărat Dominus și Dens [așa cum scrie, de exemplu, Suetonius despre titlurile lui Domițian (13, 2)], atunci pentru un creștin există Un singur Dumnezeu și Un singur Domn, Iisus Hristos (cf. 1 Cor. 8.5-6; 1 Cor. 12.3; Filipeni 2.11). În Septuaginta, cuvântul „Domn” transmite numele inefabil al lui Yahweh și, prin urmare, o persoană nu poate fi numită prin acesta.

20. A jura pe averea împăratului era echivalent cu recunoașterea divinității sale, căci Τυχη (Fortuna) era considerată patroana specială a împăratului și era identificată cu geniul său personal. Vezi PW 71, 36, 1164. Despre jurământ, vezi: Epictet, Discursuri 1, 14, 4; 4, 1, 14; Minut. Thel. Oct. 29; Tert. Apol. 28, 4; 32, 2–3; 35, 10; Orig. Împotriva lui Celsus 8, 65.

21. Proconsulul încearcă să-l salveze pe Policarp, așa cum Pilat a vrut odată să-l îndreptățească pe Hristos.

22. Miercuri. Romani 13.1–7; 1 Petru 2.13–14.

23. „Asii” este interpretarea lui M. și Eusebiu, adoptată de Camelot. Restul sunt „nepietate”. Cf. Irin. Lyon. PE III, 3, 4; Ign. God., Rom. 2

24. „Zeilor” (în traducerea noastră „lor”... „lor lor”) – lipsește în M, la Eusebiu și în ediția Camelot.

25. Asiarchos – șeful unificării orașelor provinciei Asia. El avea cea mai înaltă autoritate religioasă (mai jos, în capitolul 21, este numit „episcopul”) și era responsabil de jocuri.

26. „Prin ... Hristos” – interpretare a lui M și Eusebiu, acceptată de Camelot. În alte manuscrise: „cu veșnicul și supracerescul Iisus Hristos”.

27. „Prin care ... Tu cu El”: M, Eusebiu, Camelot; „cu care ... Tu” – alții.

28. „Atribuit”: M: adăugat „oameni” - Eusebiu. rest. mână., Camelot.

29. „Minunea”: M, Eusebi.. Camelot; „mare miracol” ost.

30. P.Kleist vede în această mențiune a pâinii o aluzie la Euharistie (cf. mai sus, 14, 2). Cf. Prefață.

31. Textul grecesc folosește cuvântul latin confector (κομπεκτωρ), care se referă la o persoană a cărei sarcină era să termine răniții sau animalele care rămăseseră în viață după o bătălie.

32. Cuvintele din paranteze nu se găsesc la Eusebiu. Cel mai probabil, avem de-a face aici cu o adăugire antică, necunoscută lui Eusebiu, al cărei autor este probabil pseudo-Pionius, autorul Vieții lui Policarp (sfârșitul secolului al IV-lea, vezi mai jos, nota 55).

33. „Martir”: nu apare în M și în Eusebiu, omis Camelot.

34. Policarp rămâne, în timpul său, unul dintre ultimii contemporani și discipoli ai apostolilor; Irineu (Scrisoare către Florinus – Eusebiu, CI V, 20, 7) și Eusebiu însuși (CI III, 36, 10) îl numesc pe Policarp exact la fel.

35. „Trup” este interpretarea lui M și Eusebiu, adoptată de Camelot; celelalte sunt „relicve” (lit. „rămășițe”). Aici avem prima dovadă a venerației moaștelor martirilor, cf. mai jos, 18, 2 și scrisoarea creștinilor din Lyon (Eus., CI V, 1, 61). Ideea martiriului ca zi de naștere, exprimată aici (18, 3) pentru prima dată, a apărut deja la Sfântul Ignațiu Purtătorul de Dumnezeu (Rom. 6; Schimbarea la Față tradusă incorect prin „beneficiu”) (totuși, potrivit lui A. Stuiber – (Rivista di Archeologia Cristiana, t. 9, 1976, col. 229–233) cuvântul γενεθλιος nu înseamnă neapărat că martirul se naște în momentul morții; o astfel de interpretare a cuvântului, în opinia sa, nu putea fi decât ulterioară). În timpul persecuției lui Dioclețian, păgânii din Nicomedia se temeau și ei că creștinii vor venera rămășițele martirilor, vezi Eusebiu, CI VIII, 6, 7. Vezi Prefața.

36. „Proconsul” M; „hegemon” Eus.; „arhonte” (șef) - rest., Camelot.

37. Lit. „în mijloc” - citind M, Eus., Camelot. Această expresie i-a dat lui P. Kleist un motiv să afirme că centurionul a declarat corpul proprietate publică (de stat) și l-a luat în numele legii, pentru a nu-l da creștinilor. Cu toate acestea, locul era deja neclar în antichitate: în alte manuscrise adăugarea „în mijlocul focului”.

38. Vezi nota 44.

39. Expresia este obscură. Trebuie presupus că printre cei 12 martiri care au suferit în Smirna, mulți erau din Filadelfia.

40. „Cel Atotputernic”: M, Camelot.

41. „Marcion”: M, Camelot; „Marciana” latină; „Mark” W.N.R. Marcion a fost autorul scrisorii, iar Evarest (20, 2) a fost copistul.

42. „Martie” M; „Mai” V, R; „Mai” H; „Aprilie” Chronicon Paschale (PG, t. 92).

43. Adică, la ora două după-amiaza. Pentru a sublinia asemănarea cu moartea lui Isus, în Manualul de la Moscova (M) este pus „la ceasul al nouălea” (cf. Matei 27:46).

44. Vezi viața Sfântului Policarp, compilată de Pionius (ed. F. Diekamp. Patres apostolici, vol. 2. Tübingen, 1913, pp. 402–450).

45. Cf. Polic. Filip. 7, 1 („întâiul născut al lui Satan” în traducerea lui Preobrazhenie) – despre adepții doctrinei docetiștilor. Cf. Irina. Lyon. PE III, 3, 4